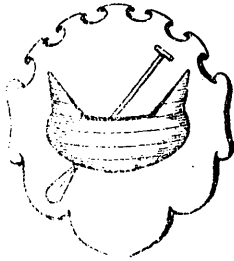

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Plac Wolności 14. Tel. 28-90.
Administ. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Pranumerata: Miesięcznija zł. 1.--.

M. ŁODZI.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel. (cztery szp. na stronie) zł. 0.20—Przed tekstem zł. 0.55—za wiersz (dwie szpalty na stronie) Drobne zł. 0,05 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 5.—

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 22. (349)

Łódź, wtorek 1 czerwca 1926 r.

Rok VIII]

Budowa domów mieszkalnych w Szkocji.

Kryzys mieszkaniowy daje się odczuwać w Szkocji jeszcze silniej, niż w pozostałych częściach Królestwa; brak pomieszczeń mieszkalnych, określany dziś ogólną cyfrą 180.000 domów, wynosił już w 1917 r. 121.430 domów, zaś w r. 1919 — 131.101 domów. Aby choć w części zadośćuczynić tym potrzebom, pomiędzy r. 1920 a 1924 wybudowano 28.015 domów przy pomocy państwa, w dwóch zaś ostatnich latach wybudowano ok. 2000 domków robotniczych, bez żadnych subwencji.

Sytuacja tem niemniej wciąż się pogarsza, zamiast polepszać. Glasgow i Dundee najbardziej to odczuwają, i można przewidywać, że kryzys mieszkaniowy w Szkocji przeszkodzi rządowi wyrzec się ustaw o ochronie lokatorów i nie pozwoli mu zmniejszyć subsydja budowlane, przyznane przez ustawy z r. 1923 i 1924. Taksamo premier ofiarował niedawno dodatkową premję w wysokości 40 f. szt. pierwszym nowowbudowanym 4000 domów, bez względu na ich typ, a pod warunkami następującymi: 1° że budowa ich zatrudni nie więcej, jak 10°/₁₀₀ robotników wykwalifikowanych; 2° że „Board of Health“ Szkocji uzna wysokość czynszu za dostatecznie niską; 3° że każde z wybranych przedsięwzięć budowlanych wybuduje 1000 domów rocznie.

Budowa nowych domów powinna pozwolić, zdaniem p. premiera, zmniejszyć stosunek kwalifikowanych robotników w Anglii, oraz dostarczyć pracy liczny bezrobotnym z przemysłu metalurgicznego, jednocześnie zaś zmniejszyć nieco płace przez bardziej szerokie stosowanie t. zw. standardyzacji. Z tych właśnie przesłanek wzięła swój początek idea dodatkowej premji w wysokości 40 f. szt.

Aby wprowadzić w czyn tę decyzję, Board of Health wybrał 4 typy budowlane, znane pod nazwami „Weir“, „Jones“, „Cowieson“ i „Corolite“. Każde przedsiębiorstwo powinno wybudować 1.000 domów, otrzymując w tym celu ogółem 200 f. szt. subwencji na każdy dom. Ten wybór typów budowlanych spotkał się z pewną krytyką i protestami. P. Townroe zarzuca w szczególności typowi „Weir“, że nie pozwala na dostateczne oszczędności (w St. Andrew np. buduje się obecnie kosztem 400 f. szt. murowane domy tej samej wielkości, co domy typu „Weir“, które kosztować mają 440 f. sz. każdy); kierownik spraw mieszkaniowych

w Aberdeen ocenia koszty budowy na 490 f. szt., przy budowaniu domów typu „Weir“ dziesiątkami. Poza tem zarzucano temu typowi domów pewne wady w ich konstrukcji technicznej.

Wiele innych pomysłów budowlanych, odrzuconych przez Board of Health, zostało jednak w Szkocji zastosowanych, jak np. w Dundee. Miasto to czyni wielkie wysiłki budowlane: nabyto 80 ha terenów; w listopadzie 1925 r. liczono 1596 domów, całkowicie ukończonych lub w toku budowy, w tej liczbie znaczną ilość piętrowych, — reprezentujących kapitał 1.035.700 t. szt., uzyskany dzięki staraniom władz lokalnych. Poza tem ks. d' Atholl przyczynił się do budowy 20 domów piętrowych kosztem 9.326 f. szt., i jednego domu większego (t. zw. bungalow), kosztem 545 f. szt. Typ domów „Atholl“ został zaakceptowany m. in. przez Radę Hrabstwa Londynu, która wybudowała ich 92.

Również intensywna jest działalność budowlana w Edyburgu: państwo, władze lokalne i osoby prywatne jednoczą w tym kierunku swoje wysiłki. Budowane tu domy są przeważnie typu 4-o lub 5-o pokojowego, subwencje zaś przyznawane na budowę wynoszą od 85 — 150 f. szt., zależnie od rozmiarów i konstrukcji. Zwykły dla Edyburga sposób budowania z kamienia, zajmuje miejsce budowania z cegły, a nawet z cementu. Obecnie rozpatrywane są projekty wznoszenia domów metalowych.

Być może udzielanie premii dodatkowej w wysokości 40 f. sz. na każdy dom oraz subwencji całkowitych w kwocie 200 f. szt. na budowę domów drewnianych — skłoni władze szkockie do ponownego budowania tych typów domów, które zostały obecnie zarzucone.

Poniższe cyfry zilustrują wysiłek uczyniony w Szkocji w kierunku budowy pomieszczeń mieszkalnych. Na d. 31 października 1925 r. liczono:

	<u>Domów wykończ.</u>	<u>Budowanych</u>
Na zasadzie ustawy z r. 1919	25.135	405
Z inicjatywy prywatn., przy pomocy subwencji	2.324	—
Na zasadzie planu walki z przepełnieniem lokali mieszkalnych	1.895	3.256
W zastosowaniu ustawy z r. 1923	4.999	5.677
„ „ „ „ 1924	286	3.453
Ogółem	<u>34.639</u>	<u>12.791</u>

Na ogólną liczbę domów, zbudowanych na zasadzie ustawy z 1923 r. — 3193 przypada na władze lokalne, zaś 7.483 na inicjatywę prywatną.

Zachęcania do budowy, pomimo podwyższenia premij, wydają się wciąż jeszcze niedostateczne, aby doprowadzić do zlikwidowania kryzysu mieszkaniowego.

(„Mouvement Communal Français“ N 35).

Magistrat m. st. Warszawy wobec bezrobocia.

(Wywiad z naczelnikiem wydziału technicznego m. st. Warszawy, p. inż. Słomińskim.)

Napężenie psychiczne, jakie ujawnia się coraz silniej wśród sfer, pozbawionych pracy na terenie Warszawy, było powodem zająć ulicznych, zakłócających spokój stolicy. Ponieważ jednym z głównych szafarzy pracy dla bezrobotnych jest Magistrat i sprawna jego działalność zatrudniająca robotników wiele może się przyczynić do uspokojenia mas, łaknących zajęcia, zwróciliśmy się do naczelnika wydziału technicznego Magistratu p. inż. Słomińskiego, który o stanie zatrudnienia bezrobotnych i środkach walki z bezrobociem, przedsięwziętych przez magistrat łaska- wie nam udzielił następujących informacji.

Jaka jest zdaniem p. inżyniera faktyczna liczba bezrobotnych w Warszawie?

— Według danych państwowego urzędu pośrednictwa pracy w Warszawie, liczba ta wynosi około 17.000, w czem około 3.000 pracowników umysłowych. Mojem zdaniem, jednak liczba ta jest przesadzona, gdyż w wielu wypadkach państwowy urząd pośrednictwa pracy rejestruje osoby, niemogące uchodzić za przynależne do kategorii bezrobotnych, a które zgłaszają się dlatego, że zarejestrowanie się w tym urzędzie zwalnia od rozmaitych podatków.

— Czy kredyty, udzielane przez Magistrat dla wykonania robót inwestycyjnych celem zatrudnienia bezrobotnych, są wystarczające i w jakim stopniu?

— Magistrat dla zatrudnienia bezrobotnych czerpie środki z trzech źródeł, mianowicie: z pięciogroszowych dopłat do biletów tramwajowych, z 4-groszowych dopłat do należności za wodę w stosunku do metra sześciennego i ze specjalnych podatków uchwalonych przez radę miejską, jak np. podatku od samochodów, powozów, psów i t. p. Środki te są na tyle wystarczające, że mojem zdaniem zaciąganie pożyczek w skarbie na ten cel nie jest bezwzględnie koniecznością, gdyż miasto w granicach potrzeb stworzonych przez sytuację obecną może sobie dawać radę samodzielnie.

— A jaki jest obecnie stan zatrudnienia bezrobotnych przez magistrat i jakie można przewidywać w tym względzie zmiany na przyszłość?

— Obecnie magistrat zatrudnia ogółem 6.200 bezrobotnych, z czego około tysiąca znajduje pracę dzięki pięciogroszówkom tramwajowym, zaś około 1.500 osób dzięki dodatkowi do opłat za wodę i wspomnianym już podatkom. Jeśli planowy rozwój robót inwestycyjnych, zamierzonych przez magistrat na rok 1926 będzie w dalszym ciągu realizowany, to istnieje możliwość zatrudnienia jeszcze w ciągu roku bieżącego od 10 do 12 tysięcy bezrobotnych.

— Przy jakich, mianowicie, robotach wykorzystuje się pracę bezrobotnych i jakie plany istnieją w tej mierze?

— Muszę podkreślić tu fakt, przemawiający na korzyść organizacji walki, jaką magistrat prowadzi z bezrobociem. Oby wszystkie roboty, zatrudniające bezrobotnych, są celowe i przewidziane w budżecie tego rocznym. Najważniejsze roboty inwestycyjne są wykonywane również przez bezrobotnych. Fakt ten uważam za właściwe podkreślić z tego względu, że Warszawa pod tym względem daje dobry przykład innym miastom, w których nie zawsze zwalczanie bezrobocia jest połączone z

pozyskiwaniem realnych wartości użyteczności publicznej. Do ważniejszych robót, wykonywanych w ten sposób, da się zaliczyć przede wszystkim budowa kolektora, która pozwoli przeprowadzić kanalizację przedmieść, budowa nowych parków, jak np.: park Traugutta, Lasek Młociński, budowa Stadjonu na forcie Szczęśliwickim, budowa całego szeregu boisk sportowych, niezmiernie dla Warszawy potrzebnych, oraz szeregu ulic na przedmieściach. Prócz tego, jak wiadomo, magistrat prowadzi robotę soboru na Pl. Saskim, używając powstałego stąd gruzu do budowy szosy siekierkowskiej. Co się tyczy planów na przyszłość, to największe nadzieje pokładamy w ruchu budowlanym. Na terenie Warszawy istnieje 226 obiektów, oczekujących na wznowienie przy nich robót budowlanych, w których wszystko jest przygotowane do dalszego prowadzenia budowy oprócz kredytów. Jeśli uda się je pozyskać za pośrednictwem Banku gospodarstwa krajowego, to w końcu roku 1926 Warszawie może przybyć duża ilość pomieszczeń mieszkalnych w liczbie 9 tys. pokoi. Jeżeli dopisze podatek od lokali i od placów, oraz Bank gosp. kraj. nie zawiedzie pokładanych w nim nadziei, ruch budowlany na terenie Warszawy ożywi się bez pomocy skarbu.

— Jaki jest stosunek Magistratu, jako przedsiębiorcy, do obciążeń wynikających z t. zw. świadczeń socjalnych i do obowiązującego ustawodawstwa pracy?

— Spełniamy skrupulatnie nałożone na nas przez prawo obowiązki. Bezrobotni otrzymują wszystko, z tytułu obowiązujących ustaw im należne. Jako przedsiębiorcy, nie odczuwamy specjalnych trudności przy kalkulacji tych robót, gdyż mają one charakter publiczny, a zatem nie są obliczone na konieczny w innych warunkach zysk.

(„Kurier Polski“)

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Protokół

12 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 6 maja 1926 roku.

Komplet radnych 75. Obecnych radnych 61. Komplet członków Magistratu 10. Obecnych członków Magistratu 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 55 Wprezes Rady Miejskiej, dr. J. Rosenblatt, w obecności quorum Rady (70 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy K. Dworznieckiego i R. Wojakowskiego, oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. krótkie zapytania.

a) 1. r. Młoteckiego, co Magistrat zamierza uczynić z warsztatami miejskimi. Jak wiadomo robotnicy warsztatów miejskich od 3 tygodni strajkują, zaś Magistrat tej sprawy nie likwiduje.

2. odpowiedź Prez. Cynarskiego, że w sprawie robotników warsztatów miejskich

toczą się u inspektora pracy rokowania, na których są obecni delegaci Magistratu i robotników; rokowania te jeszcze nie zostały ukończone.

b) 1. r. Milmana, czy wiadomo Magistratowi, że robotnicy przyjęci na roboty kanalizacyjne na pierwszym odcinku od 4-go zostali zwolnieni, mianowicie ci, którzy przez związki zawodowe zostali przyjęci. Pracuje tam 3 robotników żydowskich, z których dwaj zostali zwolnieni.

2. oświadczenie przewodniczącego, że Magistrat udzieli odpowiedzi na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

c) 1. r. Holenderskiego: 25 marca 1926 roku zostały zatwierdzone przez Radę Miejską przepisy wykonawcze w sprawie dopłaty do biletów tramwajowych na cele pomocy dla bezrobotnych; r. Holenderski zapytuje Magistrat, czy skorzystał z § 8 przepisów, aby ściągnąć z dyrekcji Kolei Elektrycznej Łódzkiej, zainkasowane przez taką kwotę na rzecz bezrobotnych. R. Holenderski zapytuje również, w jakich piśmiech miejscowych zostały w swoim czasie podane do ogólnej wiadomości przepisy, albowiem w najbardziej poczytnych piśmiech miejscowych przepisy wykonawcze nie zostały ogłoszone.

2. oświadczenie przewodniczącego, że Magistrat udzieli odpowiedzi na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

d) 1. r. dr. Schweiga, kiedy zostanie otwarty dla użytku publiczności park przy ul. Narutowicza.

2. odpowiedź ławn. Muszyńskiego, w imieniu Magistratu, że park będzie otwarty w najbliższych dniach.

2. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: inż. K. Folkierskiego, A. Joela, dr. St. Kopcińskiego, L. J. Minoberga, T. Pałkowskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

3. Pismo Magistratu, treści następującej:
„W związku z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 29 listopada 1925 roku w sprawie wykluczenia z jej grona radnych Lichtensteina i Milmana uprzejmie zawiadamiamy, że w dniu 28 grudnia 1925 roku, była rozpatrywana w Najwyższym trybunale Administracyjnym skarga Magistratu m. Łodzi na orzeczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, unieważniające powyższą uchwałę Rady Miejskiej.

Najwyższy Trybunał skargę Magistratu odrzucił, opierając się na 104 art. Konstytucji, podług którego „każdy obywatel ma prawo swobodnego wyrażania swoich myśli i przekonań, o ile przez to nie narusza przepisów prawa“.

4. Uchwały Magistratu:

Nr. 362 z dnia 21 kwietnia 1926 roku., treści następującej:

„Opierając się na § 5 Umowy koncesyjnej pomiędzy Gminą Miejską Łódź i Spółką Akcyjną Kolei Elektrycznej Łódzkiej w przedmiocie rozbudowy i eksploatacji sieci tramwajowej w Łodzi, postanowiono — uchylając uchwałę delegacji Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich Nr. 2, z dnia 30 marca 1925 roku — zatwierdzić proponowane przez Dyрекcję Kolei Elektrycznej Łódzkiej pismem Nr. 326 z dnia 10 marca 1926 roku zmiany kierunku linii tramwajowych Nr. 5 i Nr. 8 w ten sposób, że:

a) linja Nr. 5 — biec będzie od Bałuckiego Rynku przez ul. Nowomiejską, Plac Wolności, ul. Piotrkowską, ul. Andrzeja, ul. Gdańską i ul. Kopernika do Dworca Kaliskiego,

b) linja Nr. 8 — od Dworca Fabrycznego przez ul. Narutowicza, Plac Dąbrowskiego, ul. Pomorską, ul. Konstancyńską, ul. Gdańską i ul. Kopernika do Dworca Kaliskiego.

Jednocześnie wyrażono życzenie, aby Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej:

a) dokonała połączenia linii tramwajową południowej części miasta (Plac Reymonta) z dworcem Kaliskim oraz

b) przedłużyła linię tramwajową Nr. 9 od ul. Żeromskiego róg Radwańskiej do te-

rytorjum Łódzkiej Rzeźni Miejskiej.“

Nr. 363 z dnia 21 kwietnia 1926 roku., treści następującej:

„Opierając się na § 9 umowy koncesyjnej pomiędzy Gminą Miejską Łódź i Spółką Akcyjną Kolei Elektrycznej Łódzkiej w przedmiocie rozbudowy i eksploatacji sieci tramwajowej w Łodzi, postanowiono w związku z uchwałą delegacji Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich Nr. 4 z dnia 30 marca 1926 roku, zezwolić Dyrekcji Kolei Elektrycznej Łódzkiej na skutek pisma jej Nr. 774 z dnia 23 marca 1926 roku na wprowadzenie:

a) wzamian istniejących stałych przystanków tramwajowych, oznaczonych tablicami czerwonymi, t. zw. przystanków „na żądanie“, oznaczonych tablicami złotymi, w następujących punktach miasta:

1) na ul. Brzezińskiej — przy ul. Przemysłowej,

2) na ul. Brzezińskiej — przy ul. Głowackiej,

3) na ul. Cmentarnej — przy ul. Szkolnej,

4) na ul. Pomorskiej — przy ul. Wchodniej,

5) na ul. Pomorskiej — przy ul. Al. Anstadta,

6) na ul. Prez. Narutowicza — przy Pl. Dąbrowskiego od strony Wschodniej,

7) na ul. Prez. Narutowicza — przy Wyż. Szk. Realn. Zgr. Kupc.,

8) na ul. Kopernika — przy Ambulatorjum Kasy Chorych

9) na ul. Kopernika — przy ul. Towarowej,

10) na ul. Żeromskiego — przy Okręg. Szpitalu Wojskowym,

11) na ul. Żeromskiego — przy ul. Anny,

12) na ul. Rokicińskiej — przy ul. Szpitalnej,

13) na ul. Rokicińskiej — pomiędzy ul. Tuncłową a Nowym Światem,

14) na ul. Kilińskiego — przy ul. Tylnej,

15) na ul. Napiórkowskiego — przy ul. Suwalskiej,

16) na ul. Rzgowskiej — przy ul. Milej,

17) na ul. Rzgowskiej — przy ul. Kopernika

oraz

b) 2-ch nowych przystanków tramwajowych „na żądanie“:

1) na ul. Kilińskiego — przy ul. Emilji,

2) na ul. Kilińskiego — przy ul. Orlej od strony zachodu.

Nr. 355 z dnia 16 kwietnia 1926 roku., treści następującej:

„Opierając się na okólniku Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi Nr. SM. 1458-11 z dnia 7 kwietnia 1926 roku, wydanym na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

10 lutego 1926 roku o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz odzieży i obuwiu przez wyznaczenie cen (Dz. U. Rz. Nr. 18 poz. 101), postanowiono:

1) przystąpić do wyznaczania cen na przetwory zbóż chlebowych oraz na mięso i jego przetwory,

2) powołać do życia Komisję do badania cen, złożoną z 12-tu członków, a podzieloną na 2 sekcje: — po 6-ciu członków w każdej — 1) do badania cen przetworów zbóż chlebowych i 2) do badania cen mięsa i jego przetworów,

3) utworzyć w związku z tem przy Wydziale Przejądalnym referat do badania cen pod kierownictwem p. Stanisława Ankersztajna, kierownika Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu.“

5. Umowę zbiorową, zawartą między Magistratem m. Łodzi z jednej a Związkiem Pracowników Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej przy P. Z. Z., Związkiem Pracowników Instytucji Użyteczności Publicznej w Polsce — oddział w Łodzi i Związkiem Pracowników Miejskich Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego z drugiej strony, w sprawie warunków pracy i płacy robotników sezonowych, zatrudnionych przez Zarząd m. Łodzi.

6. a) Reskrypt Urzędu Wojewódzkiego, Wydziału Samorządowego, L. SM, 1193 | 2 w przedmiocie unieważnienia uchwał Rady Miejskiej, z dnia 28.I.26 r. i 4.III.26 r. dotyczących zezwolenia na parcelację i sprzedaż nieruchomości.

b) odwołanie Magistratu m. Łodzi z dn. 30.IV.26 r. do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych od decyzji powyższej.

UCHWAŁONO:

I. W sprawie odpowiedzi Magistratu m. Łodzi na interpelację radn. Drabarka i innych w przedmiocie gimnazjum miejskiego Im. Piłsudskiego.

Przyjąć odpowiedź Magistratu, nadesłaną przy piśmie Nr. 601/26 I z dnia 6 maja 1926 r. do wiadomości, uznając ją za wystarczającą.

II. W sprawie uczczenia 50-letniego jubileuszu Straży Ogniowej Ochotniczej Łódzkiej.

1. a) Rada Miejska wyraża Straży Ogniowej Ochotniczej Łódzkiej swoje uznanie i podziękowanie za dotychczasową ofiarną pracę obywatelską w kierunku zabezpieczenia mienia a często i życia współobywateli;

b) odbić uchwałę powyższą na

pergaminie i wręczyć Zarządowi Straży na specjalnem uroczystem posiedzeniu Rady, odbyć się mającym w dniu 13 maja 1926 roku.

2. Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Prezydium Rady z dnia 4 maja oraz Magistratu Nr. 338 z dn. 13 kwietnia 1926 r., postanawia:

a) wyasygnować z funduszków miejskich:

zł. 25.000 na zapoczątkowanie akcji nabycia drabiny ratowniczej dla Straży,

zł. 3.500 na częściowe pokrycie kosztów, związanych z urządzeniem w dniu 15 i 16 maja r. b. obchodu 50-lecia istnienia Straży Ogniowej Ochotniczej Łódzkiej;

b) podwyższyć w związku z tem w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok adm. 1926 poz. 1 tyt. VII Dz. I wydatków o zł. 28.500;

c) wydatek powyższy pokryć z oszczędności, pozostałych w budżecie Zarządu m. Łodzi w związku z obniżeniem się pborów służbowych pracowników miejskich.

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 70 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie, bez dyskusji.

III. W sprawie wyłonienia komisji rewizyjnej dla sprawdzenia ksiąg i dowodów kasowych Zarządu m. Łodzi za rok adm. 1925.

Desygnować:

rr. Andrzejaka M., Bialera I. M., Dworznieckiego K., Fiedlera Z., Hoffmana A., Turskiego F.

W głosowaniu brało udział 70 członków R. M.

Wyborów dokonano przez akklamację.

IV. W sprawie obniżenia opłaty za energję elektryczną dla siły i światła.

Po zreferowaniu sprawy przez referenta Komisji do Spraw Ogólnych r. Wolczyńskiego oraz wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos członkowie Rady Miejskiej: Ra-

palski Bialer, Wojewódzki, Lichtenstein i Schweig — przejść do porządku dziennego nad wnioskiem, zgłoszonym w tej mierze przez frakcję radnych P. P. S.

Dezyderaty:

1. Rada Miejska wzywa przedstawicieli miasta, zasiadających w Zarządzie Elektrowni Łódzkiej, by nie dopuszczali przy pomocy wszelkich rozporządzalnych środków do podniesienia opłat za energię elektryczną dla siły i światła.

2. Rada Miejska wzywa Magistrat do poczynienia energicznych kroków w Zarządzie Elektrowni Łódzkiej celem uprzyśpieszenia konsumpcji energii elektrycznej regulowania rachunków oraz szybkiego i bez straty czasu dla ludności załatwienia swych z Elektrownią interesów.

3. R. M. wzywa Magistrat wzgl. swych przedstawicieli w zarządzie elektrowni łódzkiej, by się zainteresowali opłatami, pobieranymi przez Elektrownię od konsumentów prądu za rozmaite świadczenia i przeciwdziałali wszelkim niesprawiedliwościom, tak co do wysokości tych opłat, jak i sposobu ich pobierania.

V. W sprawie sprzedania Związki Pracowników Budowlanych i pokrewnych zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego placu miejskiego, położonego przy ul. Rokicińskiej.

Przegłosowanie sprawy, ze względu na brak quorum kwalifikowanego, odroczyć do najbliższego posiedzenia Rady Miejskiej.

VI. W sprawie Pragmatyki Służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi.

Uchwał żadnych nie powzięto.

Z powodu zdekompłowania sa-

li, przewodniczący o godz. 23 min. 55, posiedzenie zamyka.

Przewodniczący

(—) Dr. J. Rosenblatt

Radni-sekretarze

(—) K. Dworzniecki

(—) R. Wojakowski

Prowadzący protokół

(—) P. Rundo.

Sprawozdanie

z działalności Wydziału Oświaty i Kultury za czas od I.X.1925 r. do 31.XII.1925 r.

Z całego szeregu czynności, jakie zostały dokonane w okresie sprawozdawczym, najważniejszym bodaj był fakt rozszerzenia sieci ochron-przedszkoli przez powołanie do życia dwu nowych tego rodzaju instytucyj w dzielnicach robotniczych.

Jeśli zważymy, że w omawianym kwartale, w momencie wzmożonego bezrobocia blisko 2 setki dzieci robotniczych znalazło schronienie w ogrzanych i widnych lokalach, gdzie otrzymują trochę ciepłego posiłku, troskliwą opiekę i przygotowuje się do pracy szkolnej, to fakt ten nabierze tem większego znaczenia. Ważną również i to bardzo jest okoliczność wciągnięcia do współpracy w ochronach rodziców dziatwy przez zorganizowanie opiek rodzicielskich, które wykazują wiele dbałości o rozwój instytucyj.

Z innych czynności jakie na podkreślenie zasługują, należy wymienić przeprowadzenie badania lekarskiego ogółu dziatwy szkół powszechnych; zakończenie kursu nauki kilimkarskiej przez 100 zgórą uczennic VI i VII klas szkół powszechnych; poczynienia przez pracownię przyrodniczą przygotowań do projektowanych z początkiem drugiego półrocza ćwiczeń anatomicznych dla uczniów siódmych klas szkół powszechnych; przeprowadzenie przez pracownię psychologiczną powtór-

nych badań dzieci umysłowo upośledzonych, uczęszczających do szkół specjalnych; zbadanie rozwoju umysłowego dzieci kradnących, znajdujących się w szkole specjalnej; rozesłanie przez pracownię psychologiczną kwestionariusza do wszystkich szkół powszechnych dla stwierdzenia liczby dzieci z defektami umysłowymi i fizycznymi; zorganizowanie przy szkole pracy klubu młodzieży szkolnej; zorganizowanie przez miejskie szkoły średnie szeregu obchodów i odczytów; przeprowadzenie przez Oddział Obowiązku Szkolnego dorocznej kontroli młodzieży w wieku szkolnym, mającej na celu zbadanie, czy wszystkie dzieci czynią zadość obowiązkowi szkolnemu; rozszerzenie sieci szkół zawodowych; stały wzrost frekwencji w bibliotece publicznej i wypożyczalniach książek dla młodzieży i dorosłych i t. d.

Na uwagę zasługuje również fakt dużego zainteresowania się instytucjami W. O. i K. przez zbiorowe wycieczki zamiejscowe, jak: Państwowy Instytut pedagogiki specjalnej w Warszawie, wycieczki nauczycielskie z Radomia, Stryja, Ozorkowa i innych miast.

Sprawozdanie z poszczególnych instytucyj znajduje się niżej.

ODDZIAŁ SZKOLNICTWA.

Wychowanie przedszkolne.

W okresie sprawozdawczym otworzono 2 nowe miejskie ochrony-przedszkola: IV-tą przy ul. Srebrzyńskiej 17 w dniu 1 października i V-tą przy ul. Wileńskiej 44 w dniu 12 października. Ogółem w 5-ciu miejskich ochronach czynnych było 11 oddziałów (w ochronie III-ciej przy ul. Przejazd 39—3 oddziały, w pozostałych czterech po 2 oddziały), do których uczęszczało ogółem 376 dzieci, w tem 193 chłopców i 183 dziewczynek.

W okresie sprawozdawczym w każdej z miejskich ochron urządzone w czasie świąt Bożego Narodzenia choinkę dla dzieci.

Przy każdej z ochron miejskich zawiązały się opieki rodziców na wzór istniejących przy szkołach opieki szkolnych.

Liczba ochron subsydjowanych przez miasto nie uległa zmianie i wynosiła w okresie sprawozdawczym 18 z 27 ochroniarkami.

W publicznych szkołach powszechnych lekarze higieniści przeprowadzili doroczne badanie ogółu dziatwy szkolnej. Poza tem akcja Oddziału Szkolnictwa ograniczała się do zarządzeń niezbędnych napraw i uzupełnienia inwentarza w poszczególnych szkołach w zakresie określonym przez ustawy obowiązujące. Brak środków finansowych nie pozwalał na przeprowadzenie szeregu inwestycji w lokalach szkolnych.

Ze szkół powszechnych specjalnych istniały 4 szkoły dla dzieci niedorozwiniętych, 1 szkoła dla głuchoniemych i 2 szkoły z internatami dla moralnie zaniedbanych, jedna męska i jedna żeńska. W szkole dla głuchoniemych i w internatach przy szkołach specjalnych prowadzono nadal naukę rzemiosł — introligatorstwa, stolarstwa i koszykarstwa dla chłopców i naukę szycia i robót kobiecych dla dziewcząt.

W Miejskiej Pracowni Kilmarskiej w okresie sprawozdawczym uczęszczało na naukę 116 uczniów VI-ych i VII klas szkół powszechnych, z których wszystkie prawie ukończyły kurs z wynikiem dobrym.

Miejska Pracownia Przyrodnicza dla publicznych szkół powszechnych czynna była bez przerwy.

W centrali i 5 filjach w okresie sprawozdawczym pracowało ogółem 33.589 uczniów i uczenic najstarszych, którzy przerobili 167.945 ćwiczeń z zakresu fizyki i chemji w-g programu szkolnego. Nadto z Pracowni wypożyczono w okresie sprawozdawczym do poszczególnych szkół 1347 okazów przyrodniczych i tablic, 3508 przezroczy i 46 przy-

ządów fizycznych. Czyniono również przygotowania do zorganizowania ćwiczeń anatomicznych, które w drugim półroczu roku szkolnego mogą odbywać uczniowie siódmych klas szkół powszechnych.

Pracownię zaopatrzone w szereg nowych okazów, przyrządów i materiałów do ćwiczeń.

Pracownia Psychologiczna.

W okresie sprawozdawczym Pracownia przeprowadziła badania dzieci:

1) Przesłanych przez Komisję Powszechnego Nauczania:

a) dzieci o niedorozwoju umysłowym zbadano metodą Bineta-Simona — 16

Sprawdzono niezdolność ucześnieczenia do szkoły:

a) dzieci umysłowo i fizycznie chorych — 13

b) dzieci z wadami wymowy — 5

2) Przeprowadzono badania powtórne wszystkich dzieci umysłowo upośledzonych, uczęszczających do szkół specjalnych. Badania te powtarzają się corocznie dla stwierdzenia, jak wpływa na te dzieci szkoła, czy rozwijają się dalej — lub czy też już stanęły w swym rozwoju — zbadano — 124

3) Zbadano rozwój umysłowy dzieci kradnących, zgromadzonych w specjalnej szkole dla moralnie upośledzonych w celu stwierdzenia, czy istnieje stały związek między defektem moralnym a niedorozwojem umysłowym — zbadano — 19

4) Rozesłano kwestionariusze do wszystkich szkół powszechnych, dla stwierdzenia ile dzieci z defektami umysłowymi i fizycznymi znajduje się w szkołach. Po obliczeniu i zestawieniu arkuszy statystycznych wezwano ze szkół do badania i zbadano met. Bineta-Simona — 80

Ogółem zbadano 257 dz.

Na konferencjach, odbywanych w Pracowni wspólnie z wychowawcami zbadanych dzieci, przedstawi-

cielem Komisji Powszechnego Nauczania i nauczycielami szkół specjalnych, po rozpatrzeniu wszystkich danych zakwalifikowano z rozpatrzonej liczby 80 dzieci:

do szkoły specjalnej 29

do klasy ochronnej 1

do klasy artykul. 2

Pozostałe uznano za normalne. Pozostawiono je nadal w szkole normalnej. O wynikach konferencji zawiadomiono Komisję Powszechnego Nauczania i zainteresowane szkoły.

Zawiadomienie takie Pracownia po raz pierwszy wysłała szkołom, gdyż nauczycielom zależało, aby otrzymywać pisemne zaświadczenia w celu wykazania się przed inspektorem z przyczyn nieklasyfikowania dzieci umysłowo-upośledzonych, a nie zabranych dotychczas do szkół specjalnych.

Z powodu uruchomienia w różnych punktach miasta nowych szkół dla dzieci umysłowo upośledzonych okazała się konieczność założenia księgi „dzieci zakwalifikowanych“ z uwzględnieniem wszystkich danych, potrzebnych Kom. Powsz. Naucz. dla szybszego zorientowania się o miejscu zamieszkania, wyznania itp. Podług wzoru Pracowni księgę odpowiednią sporządzono.

W celu skalibrowania polskiej skali metrycznej Pracownia przeprowadzała w ubiegłych latach systematyczne badania dzieci normalnych 12, 13 i 14-letnich. Zebrano obfity i pod względem naukowym cenny materiał. Obecnie wystąpiono do obliczeń zestawień i opracowania powyższego materiału. Praca ta posuwa się b. powoli, gdyż personel Pracowni przy nadmiarze zajęć terminowych, dorywczo tylko może czas swój tej pracy poświęcić.

Poza rannymi godzinami obowiązkowej pracy, kierowniczką Pracowni p. dr. Woyczyńska zwołała 2 konferencje, na których sama wygłosiła referaty i wskazała laborantkom źródła odpowiednie dla opracowania przez nie poszczególnych

referatów. W następstwie zgłosiły w godzinach poza biurowych referaty: p. Majerowiczówna p. t. „Poradnictwo zawodowe jego metody i technika“, p. Milawska — „Metoda różnicowania dzieci 7-8-letnich, ułożona przez Lipski Związek Nauczycielski.“ Ostatnia metoda okazała się bardzo odpowiednią dla celów Łódzkiej Pracowni Psychologicznej, postanowiono więc przygotować ją i zastosować w Łodzi. Miejscowymi siłami przygotowano wszystkie tablice, rysunki i testy.

W celu zapoznania się z zadaniami Pracowni Psychologicznej, jej organizacją i nowymi metodami badań Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej w Warszawie skierował swych słuchaczy (40 osób) do miejskiej Pracowni Psychologicznej w Łodzi.

W godzinach pozabiurowych laborantki urządziły demonstrację metod badań i zaznajomiły z ogólną działalnością Pracowni.

Poradnia Zawodowa w Lublinie, nie mogąc nikogo delegować do Łodzi zwróciła się z prośbą o nadesłanie metod badań psychologicznych, prowadzonych w Łodzi. Przesłano im metody badań, dokładne instrukcje, druki, tablice i wskazano literaturę zagraniczną.

Inspektor m. Radomska, pragnąc uruchomić szkołę specjalną dla dzieci niedorozwiniętych, wydelegował na miesiąc przysłą kierowniczkę tej szkoły p. Hanulak dla zwiedzenia szkół specjalnych i Pracowni Psychologicznej.

P. Hanulak zapoznano z metodą Bineta-Simona i techniką selekcji dzieci niedorozwiniętych ze szkół powszechnych do szkoły specjalnej. P. Hanulak podług wskazówek Pracowni sporządziła testy i pomoce do badań.

Miejska Szkoła Pracy w b. r. szkolnym, posiada 6 klas zasadniczych i 1 oddział równoległy kl. IV-ej. Ogółem uczęszcza do szkoły 173 dzieci. Do programu wprowadzono naukę śpiewu, gimnastyki i

robót ręcznych, prowadzoną przez nauczycieli specjalistów. Specjalną uwagę zwraca szkoła na sprawy wychowawcze. Zorganizowano klub, gdzie dzieci pod okiem wychowawców spędzają wolne chwile w godzinach poza szkolnych czas na zabawach i grach towarzyskich, czytają pisma dla dzieci i książki.

Łączność między szkołą i rodzicami nawiązana w latach ubiegłych utrzymuje się nadal. Jednym z przejawów współdziałania rodziców ze szkołą jest dobrowolne opodatkowanie się rodziców na rzecz niesienia pomocy materialnej najbardziej ucniom Szkoły oraz na zaopatrzenie szkoły w niezbędne pomoce dydaktyczne. W okresie sprawozdawczym zebrano i wydatkowano 939 zł. 50 gr. Funduszem tym administruje Koło Rodziców.

W czasie ferij Bożego Narodzenia zorganizowano 2 przedstawienia „Szopki“.

W okresie sprawozdawczym zwieździło szkołę kilkadziesiąt osób z pośród nauczycielstwa szkół powszechnych, specjalnych i seminarjów nauczycielskich z różnych miast Polski (Warszawa, Radom, Stryj, Ozorków i inne).

W szkole odbywają praktykę nauczycielską uczennice V-go kursu Miejskiego Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego.

Gimnazjum Miejskie im. J. Piłsudskiego w końcu okresu sprawozdawczego liczyło we wszystkich klasach (10 oddziałów) 358 uczniów. Obok istniejących już organizacji uczniowskich jak spółdzielnia, koła naukowe, muzeum szkolne, czytelnia pism, drużyna harcerska, koło sportowe, zorganizowano hufiec szkolny.

W okresie sprawozdawczym odbyły się następujące obchody i odczyty: 1) obchód ku czci Bolesława Chrobrego, 2) wieczór ku czci Karpińskiego, 3) odczyt p. Kozłowskiej p. t. „Ochrona przyrody“, 4) odczyt p. Jarosza p. t. „Tatry“, 5) odczyt

p. Lorja p. t. „Dekoracyjna wystawa w Paryżu“ 6) odczyt p. Lorentza p. t. „Bitwa Warszawska“, 7) odczyt p. Dąbrowskiego „O radiotelegrafii i radiotelefonji“, 8) odczyt prof. Birkenmajera p. t. „Kopernik jako uczony, twórca i obywatel“. Nadto urządzono szereg wycieczek szkolnych do Zgierza, do Wólberza i do Pabjanic, zwiedzono Muzeum Miejskie i Miejską Galerię Sztuki kilkakrotnie.

Komitet rodzicielski w dalszym ciągu rozwija swą działalność. Z zebranych funduszków w okresie sprawozdawczym zakupił za 865 zł. książek do biblioteki szkolnej, za 830 zł. instrumentów muzycznych; prócz tego zaopatrzył pracownie szkolne w szereg przyrządów i materiałów do ćwiczeń,

Miejska Szkoła Handlowa Męska w 10 oddziałach liczy ogółem 595 uczniów. Dzięki uzyskaniu dla szkoły dużej sali zorganizowany został przy szkole t. zw. kantor wzorowy, w którym uczniowie praktycznie obznajmiają się z prowadzeniem biurowości fabrycznej, handlowej i bankowej. Kantor ten został zaopatrzony w odpowiednie utensylja. Uporządkowany został i uzupełniony gabinet towaroznawczy, dzięki czemu nauka towaroznawstwa może być prowadzona w większości wypadków na okazach. Podkreślić należy, że szereg okazów skompletowany został przez samych uczniów.

Zorganizowano przy szkole drużynę harcerską i wprowadzono przymusowe dla uczniów najstarszej klasy (III-ej) przeszkolenie wojskowe. Poza tem rozwijają w dalszym ciągu działalność swą samop. uczniowska i kółko sportowe.

Seminarjum Nauczycielskie Męskie liczy 5 kursów z 168 uczniami. Przy Seminarjum prowadzono nadal w okresie sprawozdawczym organizacje uczniowskie, jak samopomoc, koła naukowe, koło muzyczne, koło sportowe, hufiec szkolny i Koło Czerwonego Krzyża Młodzieży.

Zorganizowano akademję kuczki patrona szkoły Ew. Estkowskiego oraz uroczystość w rocznicę wypędzenia okupantów z Polski. Nadto urządzono odczyt por. Karpińskiego p. t. „Historja walki gazowej“.

Istniejące przy Seminarjum Koło Rodziców rozwija swą działalność, która ogranicza się do pomocy materialnej najbiedniejszym uczniom szkoły.

Seminarjum Naucz. żeńskie na 5 kursach liczy 215 uczenic. W licznych organizacjach uczniowskich, jak koło naukowe, sportowe, artystyczne i Koło Czerwonego Krzyża Młodzieży, koncentruje się życie pozaszkolne uczenic Seminarjum.

W okresie sprawozdawczym odbył się odczyt p. Missalowej o działalności literackiej Zeromskiego oraz szereg pogadanek o Wł. Reymonie. Prócz tego zorganizowano kilka wieczorów urozmaiconych produkcjami artystycznymi uczenic dla wychowanic Seminarjum i zaproszonych gości.

Koło rodziców z funduszków własnych, zorganizowało wydawanie śniadań dla uczenic Seminarjum, nadto poważne sumy przeznacza na pomoce szkolne i prenumeratę pism dla uczenic.

Bursa dla uczniów miejskich szkół średnich, mieści się nadal w lokalu przy ul. Wólczańskiej 253, lokal jej jednak został zmniejszony z 8-miu do 3 pokoi. Znajduje w niej pomieszczenie 16 wychowanków: 9-ciu uczniów Miejskiego Seminarjum Naucz., 4 uczniów Gimn. Miejskiego i 3-ch uczniów Miejskiej Szkoły Handlowej. Jak w latach ubiegłych uczniowie w Bursie sami wykonują wszelkie czynności administracyjno-gospodarcze. Opiekę nad wychowankami sprawuje nadal jeden z nauczycieli szkół miejskich.

(Dok. nast.)

Obwieszczenia i okólniki.

Okólnik Nr. 16.

Naskutek zgłaszanych niejednokrotnie przez Wydział Oświaty i Kultury jak również i inne Wydziały żądań uregulowania kwestji zamawiania i dostarczania czasopism oraz książek ustala się następujący tryb postępowania w tej sprawie:

1. Czasopisma.

1. Prenumeratą dla wszystkich wydziałów Zarządu Miejskiego pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych zajmuje się Wydział Prezydjalny; w dniu 1 listopada każdego roku Wydział ten przypomina o tem wszystkim wydziałom Zarządu Miejskiego.

2. Każdy z Wydziałów Zarządu Miejskiego obowiązany jest w dniu 15 listopada każdego roku nadesłać Wydziałowi Prezydjalnemu wykazy:

- a) pism codziennych (miejskowych i zamiejscowych),
- b) czasopism (tygodników, miesięczników i kwartalników),
- c) pism fachowych (krajowych i zagranicznych),
- d) dzienników urzędowych, jakie zamierza prenumerować w roku przyszłym.

3. Wydział Prezydjalny obowiązany jest w terminie do dnia 1 grudnia każdego roku sporządzić ogólny wykaz pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych, jakie Zarząd Miejski prenumerować zamierza w roku przyszłym, oraz przedłożyć go Prezydjum Magistratu do zatwierdzenia.

4. Ilość pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych, prenumerowanych przez Zarząd Miejski, powinna być ograniczona do minimum. Pisma codzienne prenumerować mogą zasadniczo tylko: Wydział Prezydjalny (dla Prezydjum Magistratu i dla Oddziału Prasowego), Wydział Oświaty i Kultury (dla bibliotek i

czytelni), Wydział Opieki Społecznej (dla zakładów dobroczynnych) i Wydział Zdrowotności Publicznej (dla szpitali miejskich); czasopisma prenumerować może zasadniczo tylko Wydział Oświaty i Kultury (dla bibliotek i czytelni); pisma fachowe i dzienniki urzędowe prenumerować może każdy wydział Zarządu Miejskiego.

5. Kredyty, potrzebne na prenumeratę pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych, wnoszą wydziały Zarządu Miejskiego do swych Zamierzeń Skarbowych na dany rok administracyjny, przewidując jednocześnie pewną rezerwę na prenumeratę pism, czasopism i dzienników urzędowych nowopowstałych.

6. Dostawę dla Zarządu Miejskiego pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych powierza się jednej z księgarń miejscowych, unikając tem samem konieczności prowadzenia korespondencji i rozrachunków z redakcjami poszczególnych wydawnictw. Wyboru księgarni, której w roku przyszłym ma być powierzona dostawa dla Zarządu Miejskiego pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych, dokonywa na wniosek Wydziału Prezydjalnego Prezydjum Magistratu.

7. Najpóźniej w dniu 15 grudnia każdego roku Wydział Prezydjalny obowiązany jest unieważnić wszelkie poprzednie zamówienia oraz powiadomić właściwą księgarnię, jakie pisma codzienne, czasopisma, pisma fachowe i dzienniki urzędowe Zarząd Miejski prenumerować będzie w roku przyszłym. Odpis zamówienia wystosowanego do księgarni przesyła Wydział Prezydjalny wszystkim zainteresowanym wydziałom Zarządu Miejskiego do wiadomości.

8. Zamówione przez Wydział Prezydjalny pisma codzienne, czasopisma, pisma fachowe i dzienni-

ki urzędowe są przez właściwą księgarnię przesyłane bezpośrednio zainteresowanym wydziałom Zarządu Miejskiego wzgl. wskazanym przez nie instytucjom miejskim.

9. Z wszelkimi reklamacjami w sprawie nieregularnego dostarczania pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych zwracają się wydziały Zarządu Miejskiego bezpośrednio do właściwej księgarni, a gdy to nie skutkuje — do Wydziału Prezydjalnego z prośbą o interwencję.

10. Prospekty redakcyj nowopowstających pism, czasopism i dzienników urzędowych są przez Ekspedycję Centralną kierowane do Wydziału Prezydjalnego, który po porozumieniu się z zainteresowanym wydziałem Zarządu Miejskiego zamawia we właściwej księgarni nowopowstałe pisma, czasopisma i dzienniki urzędowe wzgl. włącza prospekty do odnośnych akt.

11. Należność za prenumeratę dla Zarządu Miejskiego pism codziennych, czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych uiszcza Wydział Prezydjalny raz na miesiąc na podstawie rachunków, dostarczanych mu przez właściwą księgarnię.

12. Czasopisma, pisma fachowe i dzienniki urzędowe powinny być przez poszczególne wydziały Zarządu Miejskiego skrzętnie gromadzone, a w terminie do dnia 1 kwietnia każdego roku za rok ubiegły kompletowane, zszywane, inwentaryzowane i przechowywane w podręcznych bibliotekach wydziałowych. Pisma codzienne kompletuje li-tylko Oddział Prasowy.

13. W dniu 15 stycznia każdego roku wydziałom Zarządu Miejskiego przysługuje prawo zwrócenia się do Wydziału Prezydjalnego z uмотywowaną prośbą o dostarczenie brakujących do kompletu z ubiegłego roku numerów czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych.

14. Wydział Prezydjalny w dniu

1 lutego każdego roku sporządza ogólny wykaz brakujących do kompletu numerów czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych oraz przesyła go właściwej księgarni. Nadesłane przez księgarnię brakujące do kompletu numery czasopism, pism fachowych i dzienników urzędowych są rozsyłane przez Ekspedycję Centralną zainteresowanym wydziałom Zarządu Miejskiego.

II. Książki.

1. Prawo zakupu książek przysługuje wyłącznie tym wydziałom i urzędom miejskim, które posiadają w budżecie odpowiednie na to kredyty i tylko do wysokości odpowiednich pozycji budżetowych. Ponieważ cena pojedynczej książki wynosi zazwyczaj sumę niewielką, przeto przekroczenie pozycji budżetowych, przeznaczonych na zakup książek jest niedopuszczalne.

2. Zamówień i zakupu książek dokonywa bezpośrednio każdy wydział, któremu książki są potrzebne.

3. Zakupione książki wraz z rachunkiem winny być dostarczone w krótkiej drodze (przez delegowanego praktykanta lub gońca) w godzinach urzędowych Bibliotece Publicznej dla zainwentaryzowania. Biblioteka Publiczna z nadesłanemi książkami załatwia wszystkie manipulacje, podobnie jak z książkami, zakupionemi bezpośrednio dla siebie (numerowanie, katalogowanie, ostemplowanie i t. p.).

4. Zainwentaryzowane w Bibliotece Publicznej książki, zakupione przez Wydziały Magistratu i potrzebne im do podręcznego użytku, Biblioteka Publiczna odnotowywa jako będące w depozycie zainteresowanego Wydziału w jej bibliotece podręcznej.

5. Katalogi bibliotek podręcznych prowadzone są przez Wydziały i sprawdzane przez bibliotekarza Biblioteki Publicznej na podstawie jej danych.

6. Główny Bibliotekarz Miejski obowiązany jest sprawdzać stan

wydziałowych bibliotek podręcznych oraz udzielać wszelkich instrukcyj co do prowadzenia tych bibliotek, Stan liczebny bibliotek powinien być taki, ażeby usprawiedliwiony był charakter podręcznych bibliotek; z wypadku przeładowania podręcznych bibliotek książkami, które nie są stale w użyciu, Bibliotekarz Główny w porozumieniu z zainteresowanym Wydziałem — zabiera zbyteczne książki do Biblioteki Publicznej.

7. Przekazy na należność za zakupione przez Wydziały książki sporządzają zainteresowane Wydziały bezpośrednio. Jako dowód kasowy do tych przekazów winny być dołączone rachunki firm za zakupione książki, przyczem na rachunku winna być adnotacja Biblioteki Publicznej o zainwentaryzowaniu książek ze wskazaniem numeru inwentarzewego.

8. Zamówienia na zakup książek poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej muszą być kierowane do Wydziału Prezydjalnego dla uprzedniego wyjednaną zezwolenia państwowych władz skarbowych.

9. W przeciągu 2-ch miesięcy od daty niniejszego okólnika główny bibliotekarz miejski dokona sprawdzenia stanu wszystkich bibliotek podręcznych oraz doprowadzenia ich do stanu, usprawiedliwionego stałymi potrzebami wydziałów.

W związku z niniejszym okólnikiem tracą moc obowiązującą okólnik Nr. 21 z dnia 10 lipca 1922 r. oraz punkt 5 okólnika Nr. 7 z dnia 29 stycznia 1924 roku.

Łódź, dnia 23 kwietnia 1926 r.

Prezydent
(—) M. Cynarski.

Dyrektor
Zarządu Miejskiego
(—) J. Zalewski.

Kronika miejska.

— Wyniki sądu konkursowego na budowę Domu Ludowego w Łodzi.

W dn. 19 i 20 b. m. odbywały się pod przewodnictwem p. prezydenta M. Cynarskiego posiedzenia sądu konkursowego celem rozpatrzenia nadesłanych 23 projektów na budowę Domu Ludowego w Łodzi, Skład jury stanowili: prezydent miasta M. Cynarski, radny miejski R. Wojakowski, ławnik Wydziału Budownictwa — inż. K. Folkierski oraz delegaci Koła Architektów w Łodzi: arch. D. Lande, arch. A. Goldberg, Koła Architektów w Krakowie: arch. J. Biasion i Fr. Mączyński, jak również p. Stemborowski z ramienia P. Z. Z.

W myśl warunków konkursu przyznano ogółem 6 nagród: 1 — pierwsza, 1 — druga, 2 — trzecie i 2 czwarte; prócz tego postanowiono dokonać 2 zakupów i nadać 3 odznaczenia zaszczytne.

Pierwszą nagrodę otrzymał p. inż. Wiesław Lisowski. Poza tem laureatami konkursu zostali: Antoni Kowalski z Warszawy, (II), p. A. Piwowarczyk z Krakowa (III), Jadwiga Dobrzyńska i Zygmunt Łoboda z Warszawy (III), Julian Lisiecki i Witold Czeczott (IV), Romuald Gutt i Aleks. Raniecki z Warszawy (IV).

Poza tem jury uznało za właściwe zakupić projekty pp. Zygmunta Tarasina z Warszawy oraz arch. Stanisława Barskiego ze Lwowa i Edw. Norbertha z Warszawy oraz udzielić zaszczytnych wzmianek pp. 1. arch. Irenie Obnińskiej-Wieczorkowej i Erwinowi Wieczorkowi ze Lwowa, (2) arch. Romualdowi Müllerowi z Warszawy, (3) arch. Antoniemu Kowalskiemu z Warszawy.

Ze względu na dużą ilość udzielonych odznaczeń, wynik konkursu należy uważać za szczególnie pomyslny.

— **Fundusz emerytalny pracowników miejskich.** Zgodnie z § 32 uchwalonych przez Radę Miejską w

dniu 25 marca przepisów emerytalnych, Magistrat — na posiedzeniu w dn. 18 b. m. — postanowił potać z dn. 1 czerwca r. b. wszystkim etatowym pracownikom miejskim 30% poborów na fundusz emerytalny.

— **Czyn ofiarny.** Urzędnicy Magistratu m. Łodzi i Rady Miejskiej — chcąc uczcić jaknajgodniej Dzień Trzeciego Maja, jako wielką rocznicę Wiekopomnej Konstytucji — zebrali między sobą zł. 568.54 gr. na rzecz Polskiej Macierzy Szkolnej, utrzymującej szkoły na kresach i wśród Polaków, zamieszkałych poza granicami Państwa.

Suma powyższa w dniu 20 maja r. b. za pośrednictwem prezydenta miasta p. M. Cynarskiego, jako wice-prezesa Komitetu, została przesłana do Wojewódzkiego Komitetu Daru Narodowego Trzeciego Maja, (Sekcja Zbiórki) na ręce prezesa p. P. Macińskiego.

— **Taksometry w Łodzi.** Według danych Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich w ciągu kwietnia r. b. zarejestrowano w Łodzi 7 nowych

dorożek samochodowych.

Na dzień 1 maja r. b. zarejestrowanych było ogółem 70 dorożek samochodowych. Obecnie zaś kursuje po mieście 76 dorożek samochodowych.

Według ostatnich danych, z liczby tej wycofano z obiegu lub oddano do remontu 8 dorożek samochodowych.

— **Godziny przyjęć.** Kierownik miejskiego referatu do badania cen przyjmuje interesantów w sali posiedzeń Magistratu (Plac Wolności 14, 1 p.) codziennie od godz. 9 ipół — 11 rano. Przypominamy, że referat zajmuje się ustalaniem jedynie cen przetworów zbóż chlebowych oraz mięsa i jego przetworów.

— **Kary za anty-sanitarny stan piekarń.** Komisarjat Rządu na m. Łódź zawiadomił Wydział Zdrowotności Publicznej, że naskutek protokołów Dozorów Sanitarnych za anty-sanitarne utrzymywanie piekarń zostały ukarane w drodze administracyjnej następujące osoby:

Klajman Chaim, Borysza 3 na 50 zł. grywny, Hofman Alfons, Aleksandrowska 56 na 50 zł., Zeligman Izrael, Piotrkowska 114 na 20 zł. oraz Kępiński Mordka, Cegielniana 49 na 50 zł.

Treść Nr. 22.

Budowa domów mieszkalnych w Szkocji.

Magistrat m. st. Warszawy wobec bezrobocia.

Dzia. sprawozdawczy.

Protokół 12 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Sprawozdanie Wydziału Oświaty i Kultury, za czas od 1.X.1925 r. do 31.XII.25 r.

Obwieszczenia i okólniki.

Okólnik Nr. 16 w sprawie zamawiania czasopism i książek.

Kronika miejska.

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że **w dniu 2 czerwca 1926 roku, między godziną 9-tą rano a 4-tą popołudniu** odbędą się licytacje przymusowe ruchomości u niżej wymienionych osób za niewpłacone podatki:

Brudziński C., Piotrkowska 45, meble. Brodaty M., Franciszkańska 15, kredens. Brajtsztajn B., Konstaktynowska 57, meble. Birnbaum H., Szkolna 17, kredens. Brauner M., St. Rynek 5, meble. Bocian S., St. Rynek 13, kredens. Borowiński St., Zgierska 53, maszyna do szycia. Budkiewicz St., Franciszkańska 50 | 52, kredens. Duszczyk M., Aleksandrowska 47, meble. Eichler J., St. Rynek 6, 25 kg. skór. Fridensztab L., Brzezińska 82, pianino. Frydman N., St. Rynek 15, kredens. Frenkiel S. B., Nowomiejska 21, kredens. Grzesz M., Aleksandrowska 23, meble, 6 worków mąki. Grzelik M., 6-go Sierpnia 10, meble, syfony do piwa, 15 stolików, 20 but. wódki. Geldbard D., Aleksandrowska 23, meble. Gruszczynski W., Młynarska 30, szafa, 30 par okien. Gajslar M., 6-go Sierpnia 10, szafa. Goldsztajn H., St. Rynek 9, bufet, 2 wagi. Grynberg M., Al. 1 Maja 21, meble. Gliksman i Herszkowicz, Nowomiejska 21, 40 mtr. sukna. Grynbaum I., Nowomiejska 11, 10 szt.

towaru. Halpryn I., Szkolna 17, meble. Herszkowicz M., St. Rynek 12, kasa ogniotrwała. Hochman S., Krótka 5 | 7, zegar, kredens. Hofman R., Wschodnia 51, zegar. Ickowicz F., Zachodnia 29, rozmaite futra. Jungster J., Trauguta 14, meble. Kowalczyk J., Cegielińska 25, pianino. Kasebuch A., Skwerowa 15, meble. Kalkbrener P., 6-go Sierpnia 26, powóz, kasa ogniotrwała. Krauskop E., Piotrkowska 31, meble, maszyna do szycia. Kuperminc A., St. Rynek 12, różny towar w sklepie. Kawka S., Franciszkańska 20, szafa. B-cia Kryształ, Piotrkowska 24, pianino. Kon E., Nowomiejska 21, garderoba. Lenkiński L., 6 Sierpnia 1 | 3, lustro. Lewiński M. L., 6-go Sierpnia 30, zegar. Lewin E., St. Rynek 4, meble. Lubochiński H. i S., Podrzeczna 11, meble. Lang A., Nowomiejska 21, meble. Malczar A., 6 Sierpnia 43, lustro. Moczko D., Nowomiejska 21, lustro. Orenbuch N., St. Rynek 13, szafa. Pludwiński T., Zachodnia 33, meble. Rawiszewski A., Kopernika 35, pianino. Rotbard N., Jakuba 6, pianino. Rozenblum Ch., St. Rynek 6, szafa. Stasiak P., Brzezińska 95, meble. Szczupak L., 6-go Sierpnia 26, meble, 2 wagi. Senator H., Brzezińska 7, meble. Szatan H., St. Rynek 5, kredens. Szwarcenberp A., St. Rynek 6, 3 bufety. Sztajnhauer S., St. Rynek 6, szafa. Stopczyk A., Profesorska 4, szafa. Tajch A., Dewnowska 4, meble, Tygier J., Konstanytnowska 37a, meble. Tygier W., Piotrkowska 38, meble. Tobias H., Zgierska 12, meble. Wiślicki A., Pańska 12, meble, kasa ogniotrwała, Wolf J., 6-go Sierpnia 10, kredens. Wołkowicz J., 6-go Sierpnia 10, pianino. Wiązowski A., Szkolna 17, pianino. Winer L., St. Rynek 11, urządzenie piwiarni. Woskowicz St., Brzezińska 106, szafa. Zacharjasz A., Pl. Dąbrowskiego 3, meble. Zylberszac H., Aleksandrowska 10, meble.

W dniu 4 czerwca r.b. między godziną 9-tą rano a 4-ą popołudniu.

Abramson M., Narutowicza 35, meble. Alter, Sienkiewicza 2 waga, 6 rur, stary śrubstak. Altman I., 6-go Sierpnia 33, samowar, zegar, maszyna do szycia. Bitterman Z., Sienkiewicza 15, meble. Blum H., Zakątna 85, meble. Benich J., Gdańska 89, meble, perskie dywany. Brandes H., Senatorska 4 | 6, meble. Besterman M., Sienkiewicza 4, meble. Bilander I., Piramowicza 14, meble. Bajgelman i Korngold, Moniuszki 1, 40 sztuków. Paszkowski H., Słowiańska 5, maszyna do szycia. „Bławat Łódzki”. Piotrkowska 265, rowłaga, bryczka, powóz. Bielajew S., Piotrkowska 63, 40 kółder. Berkenwald P., Sienkiewicza 22, garderoba. Beksenberg I., Sienkiewicza 22, meble. Celowa Z., Piotrkowska 182, kredens. Danielewicz St., 6-go Sierpnia 102, meble, kasa ogniotrwała, maszyna do pisanja. Domonowicz R., Zakątna 85, meble. Dresler W., Napiórkowskiego 100, meble. maszyna do szycia. Działożyński J., 6 Sierpnia 35, otomana. Dawidowicz P., Nowozarzewska 7, meble. Eichner B., Narutowicza 31, meble. Fiszelwicz B., Piotrkowska 58, meble, rower. Fajner A., 6-go Sierpnia 37, tremo. Fajn J., Piotrkowska 200, meble. Feliks A., Piotrkowska 37, zegar. Gomuliński Z., Kilińskiego 97, meble. Gnat P., Piotrkowska 56, meble. Goldberg H., 6-go Sierpnia 33, meble. Grynszpan H., Piotrkowska 70, zegar. Globus B., Piotrkowska 37, kredens. Gedanken A., Sienkiewicza 22, otomana. Hirsz R., Gdańska 68, meble. Hendeles D., Kilińskiego 44, meble, maszyna do szycia, pianino. Jakubowicz S., Węglowa 10, meble. Jakubowicz M., Zawadzka 3, 3 stoliki. Jakubowicz A., Piotrkowska 37, garderoba. Kasner O., Skierniewicka 3, orkiestrion. Kaliski M., Senatorska 25, tremo. Klajnman H., Słowiańska 17, tremo. Kopolowicz J., Kilińskiego 134, 2 lustra. Kielan St., Rokicińska 107, 10 korcy węgla. Kon I., Pomorska 67, meble. Koniarski G., Napiórkowskiego 77, meble. Lindenfeld G., Piotrkowska 189, kredens. Makówka P., Przędzalniana 107, 15 worków mąki. Nierychlewski S., Rzgowska 180, zegar. Openhajn M., 6-go Sierpnia 37, meble. Paszczyńska B., Pańska 68, pianino, kredens. Policka T., 6-go Sierpnia 35, 2 bufety, waga. Poznerson J. D., Pańska 18, zegar. Przybylski J., Nowokrótka 16, meble. Russak D., Zawadzka 5, 4 stoliki. Pakulska M., Szosa Pabjanicka 26, maszyna do szycia. Rawski A., 6-go Sierpnia 37, meble. Spiro H., Piotrkowska 66, meble. Szytbe J., Pańska 75, 20 worków mąki. Szefner A., Narutowicza 43, meble. Szefner I., Narutowicza 43, 3 kotły żelazne. Szyfman M., Narutowicza 74, meble. Szleser A., 6-go Sierpnia 33, tremo. Szerlic Ch., 6-go Sierpnia 33, kredens, zegar. Syzler J., Słowiańska 15, maszyna do fryzowania. Szumiński W., Sosnowa 13, maszyna do pisanja, Stanicki I., Pańska 13, biurko, fotel. Szrajber K., Nowokrótka 12, stół. Szaniawski T., Piotrkowska 126, 5 stolików. Timm E., 6-go Sierpnia 39, meble. „Textyliaj Wólczkańska 73, 2 bełe towaru. Wilczy G., Senatorska 28, 2 lustra. Weber J., Zarzewska 25, meble. Wynelski M., Gwiazdowa 16, komoda. Zandberg J., Piotrkowska 152, meble. Zalewski B., Sosnowa 8 | 16, meble, Zarzewski Z., Pomorska 1, kredens. tremo. Działowski H. H., Zawadzka 23, 2 szafy.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi oddaje z konkursu eksploatację kamienia w majątku „Łagiewniki” na Skotnikach na następujących warunkach:

- 1) płaca za eksploataowany kamień ustala się od sześć metra;
 - 2) wydobywany kamień winien być ułożony w pryzmę celem kontroli;
 - 3) na dzierżawcy ciąży obowiązek zasypania dołów po wybranym kamieniu.
- Oferty składać należy w Wydziale Gospodarczym do dnia 1 czerwca r. b.

Łódź, dnia 15 maja 1926 roku.

Magistrat m. Łodzi.

Redaktor: **Bolesław Dudziński.**

Wydawnictwo Zarządu m. Łodzi